

adam zborowski **2**
masaż segmentarny

Adam Zborowski

MASAŻ SEGMENTARNY

wydanie III poprawione i uzupełnione

Kraków 2007

Spis treści

Od autora.....	9
1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA.....	11
1.1. Podstawy anatomiczne i fizjologiczne masażu segmentar- nego.....	11
1.1.1. Łuk odruchowy.....	18
Łuk odruchowy prosty monosynaptyczny.....	19
Łuk odruchowy polisynaptyczny.....	19
Łuk odruchowy autonomiczny.....	20
1.1.2. Przewodzenie bólu.....	22
1.2. Podstawy kliniczne masażu segmentarnego.....	23
1.2.1. Odruchowe objawy chorobowe.....	25
1.3. Unerwienie segmentarne skóry, mięśni i narządów wewnętr- nych.....	27
Unerwienie segmentarne skóry.....	30
Unerwienie segmentarne mięśni.....	32
Unerwienie segmentarne narządów wewnętrznych.....	34
1.4. Dawkowanie masażu segmentarnego.....	35
1.4.1. Stan reaktywności ustroju.....	35
1.4.2. Siła bodźca w masażu segmentarnym.....	37
1.4.3. Stan reaktywności ustroju a siła bodźca.....	38
1.4.4. Optymalne warunki stosowania masażu segmentar- nego.....	40
1.5. Wykrywanie i usuwanie zmian odruchowych.....	43
1.5.1. Wykrywanie i usuwanie zmian odruchowych w skó- rze.....	43
1.5.2. Wykrywanie i usuwanie zmian odruchowych w tkan- ce łącznej.....	44
1.5.3. Wykrywanie i usuwanie zmian odruchowych w tkan- ce okostnej.....	45

1.5.4. Wykrywanie i usuwanie zmian odruchowych w mięśniach.	46
1.5.5. Wykrywanie punktów maksymalnych.	47
1.6. Przesunięcia odruchowe.	48
1.7. Działanie masażu segmentarnego.	51
1.7.1. Objawy miejscowe	51
1.7.2. Objawy ogólne	52
1.8. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania masażu segmentarnego.	53

2. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA. . . . .

2.1. Wprowadzenie	55
2.1.1. Ułożenie pacjenta do zabiegu	55
2.1.2. Kolejność opracowania	56
2.2. Głaskania segmentarne.	57
2.3. Chwyty diagnostyczne.	59
2.4. Chwyty lecznicze.	66
2.4.1. Opracowanie grzbietu.	67
1. Chwyt przyśrubowania prawostronnego.	67
2. Chwyt przyśrubowania lewostronnego.	69
3. Chwyt na wyrostki kolczyste.	71
4. Chwyt piłowania.	74
5. Chwyt posuwu.	76
6. Chwyt ciągnięcia.	77
7. Chwyt okołopatkowy.	78
8. Chwyt na mięsień nadgrzebieniowy, mięsień podgrzebieniowy i dolny kąt łopatki.	80
9. Wibracja grzbietu.	82
2.4.2. Opracowanie miednicy.	83
Masaż miednicy w pozycji leżącej.	83
1. Opracowanie kości krzyżowej.	83
2. Chwyt przyśrubowania prawostronnego.	84
3. Chwyt przyśrubowania lewostronnego.	84
4. Chwyt na wyrostki kolczyste.	84
5. Chwyt piłowania.	84
6. Wstrząsanie miednicy w pozycji leżącej.	84
Masaż miednicy w pozycji siedzącej.	85

1. Chwyty na mięśnie pośladkowe.	85
2. Opracowanie grzebicznia talerza kości biodrowej.	86
3. Chwyty na spojenie łonowe.	87
4. Chwyty na więzadło pachwinowe.	87
5. Chwyty na pęcherz.	89
6. Chwyty biodrowy.	89
7. Wstrząsanie miednicy w pozycji siedzącej.	91
2.4.3. Opracowanie klatki piersiowej.	91
1. Chwyty przyśrubowania obustronnego.	91
2. Chwyty na mostek.	93
3. Chwyty międzyżebrowy.	96
4. Chwyty okołopłatkowy.	97
5. Chwyty na mięsień nadgrzebieniowy, mięsień podgrzebieniowy i dolny kąt łopatki.	98
6. Chwyty na mm. czworoboczne.	99
7. Chwyty podłopatkowy.	100
8. Sprężynowanie klatki piersiowej.	103
9. Wibracja.	104
2.4.4. Opracowanie karku i głowy.	105
1. Chwyty przyśrubowania obustronnego.	105
2. Chwyty okołopłatkowy.	105
3. Chwyty na mięsień nadgrzebieniowy, mięsień podgrzebieniowy i dolny kąt łopatki.	105
4. Chwyty na mięśnie karku.	105
5. Opracowanie kresy karkowej dolnej i górnej.	106
6. Opracowanie mięśnia czołowego.	107
7. Opracowanie czepca ścięgnistego i łuski kości potylicznej.	109
2.4.5. Opracowanie brzucha.	110
2.4.6. Opracowanie kończyn.	111
Repetitorium	113

3. MASAŻ W JEDNOSTKACH CHOROBYCH 115

3.1. Masaż w chorobach serca.	115
3.2. Masaż w chorobach naczyń obwodowych.	119
Choroby kończyn górnych.	119
Choroby kończyn dolnych.	122

3.3. Masaż w chorobach dróg oddechowych.	124
3.4. Masaż w chorobach przewodu pokarmowego.	127
Choroby żołądka.	127
Choroby dwunastnicy i jelit.	131
3.5. Masaż w chorobach wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego.	133
3.6. Masaż w chorobach układu moczowego.	136
3.7. Masaż w chorobach kobiecych narządów płciowych.	139
3.8. Masaż w bólach głowy.	143
3.9. Masaż w chorobach mięśni, kości i stawów.	146
Choroby stawu ramiennego i ramienia.	147
Choroby stawu łokciowego, przedramienia i ręki.	149
Choroby stawu biodrowego i uda.	151
Choroby stawu kolanowego, podudzia, stawu skokowego i stopy.	153
3.10. Masaż w chorobach kręgosłupa.	156
3.11. Masaż w zespole bólowym krzyża.	158
3.12. Masaż w rwie kulszowej.	160
Bibliografia.	165